

עפ"ג 26247/03/19 - מוסא סיאערה נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי ירושלים בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים
לפני השופטים ר' פרידמן-פלדמן, א' אברבנאל, ח' זנדברג

עפ"ג 26247-03-19 מוסא סיאערה נ' מדינת ישראל 19 מרץ 2019

בעניין: מוסא סיאערה (אסיר)

על ידי ב"כ עו"ד אחמד עואודה

המערער

נגד

מדינת ישראל

על ידי פרקליטות מחוז ירושלים

המשיבה

פסק דין

השופטת ר' פרידמן-פלדמן:

1. ערעור על גזר דינו של בית-משפט השלום בירושלים (כבוד השופט יהושע צימרמן) מיום 5.3.2019 בת"פ 60159-02-19, לפיו נגזר על המערער מאסר בפועל למשך שלושה חודשים ויום אחד, החל מיום מעצרו 24.2.2019, מאסר על תנאי, וקנס בסך 1,000 ₪.

הערעור מופנה כנגד רכיב המאסר בפועל בלבד.

ההליכים בבית-משפט קמא:

2. המערער הורשע, על פי הודאתו, בשהייה בלתי חוקית, עבירה לפי סעיף 12(1) לחוק הכניסה לישראל תשי"ב-1952, ובשימוש במסמך מזויף, עבירה לפי סעיף 420 לחוק העונשין תשל"ז-1977.

על פי עובדות כתב האישום, בתאריך 24.2.2019 בכביש 375 בסמוך למושב נווה מיכאל, שהה המערער, שהינו תושב האזור, בתחומי מדינת ישראל ללא היתר. בנסיבות המתוארות, הציג המערער לשוטר אשרה מזויפת לשהייה בישראל לצורכי עבודה, אשר זויפה לבקשת המערער על ידי אדם אחר שזהותו אינה ידועה למשיבה.

מוסכם על הצדדים כי המערער שילם 250 ₪ תמורת המסמך המזויף.

3. בטיעוניה לעונש בבית-משפט קמא טענה המשיבה למתחם עונש הולם הנע בין מספר חודשי מאסר בפועל לבין 12 חודשי מאסר, מאסר על תנאי, קנס והתחייבות. לגבי מיקומו של המערער בתוך המתחם, נטען כי יש למקמו ברף התחתון, בהתחשב בהודאתו של המערער והעד הרשעות קודמות.

4. ב"כ המערער טען כי המערער, בחור בן 19 ללא עבר פלילי, נכנס לישראל לצרכי פרנסה, הוא המפרנס היחידי של משפחתו. לדבריו, עבירת הזיוף, הנלווית לשהייה הבלתי חוקית, איננה מצדיקה סטייה מהלכת אלהרוש (רע"פ 3677/13, 4503/13, 4606/13 מוחמד אלהרוש ואח' נ' מדינת ישראל (9.12.2014)), לפיה מתחם העונש ההולם בגין שהייה בלתי חוקית בישראל מתחיל ממאסר על תנאי. נטען כי המערער יושב עשרה ימים במעצר, ודי בכך בתוספת מאסר על תנאי.

5. ב"כ המערער ביקש בית-משפט קמא, כי ככל שתקופת המאסר שתיגזר על המערער תעלה על חודשיים - יועמד עונש המאסר בפועל על שלושה חודשים ויום אחד, וזאת מטעמים הקשורים בניכוי שלישי וניכוי מינהלי מהמאסר.

6. בגזר דינו התייחס בית-משפט קמא למתחמי הענישה להם טענו ב"כ הצדדים, וציין כי הפסיקה אליה הפנה ב"כ המערער איננה מתאימה לנסיבות בתיק זה. בית המשפט אימץ את מתחם הענישה שטענה לו המשיבה, וקבע את העונש בתחתית המתחם, כאמור לעיל.

טענות הצדדים בערעור:

7. ראשית יש לציין, לגבי האמור בסעיף 5 לעיל, ואף שהדברים לא תועדו בפרוטוקול הדיון בבית-משפט קמא, כי מוסכם על הצדדים שתחילה גזר בית המשפט על המערער מאסר בפועל למשך 70 יום.

בעקבות בקשת ב"כ המערער כמפורט לעיל, תוקן גזר הדין למאסר בפועל למשך שלושה חודשים ויום.

בדיון היום טען ב"כ המערער כי לאחר שינויי חקיקה בתקופת הניכוי המינהלי מתקופות המאסר, תקופת מאסר של 70 ימים תהייה בסופו של דבר קצרה יותר משלושה חודשים ויום לאחר כל הניכויים.

המשיבה הסכימה להצעת בית המשפט להעמיד את העונש על גזר הדין המקורי, כך שהמערער ירצה מאסר בפועל למשך 70 ימים, אך ב"כ המערער טען כי יש לקצר את תקופת המאסר מעבר לכך, ולפיכך נשמעו טיעוני הצדדים לגופו של עניין.

8. ב"כ המערער מיקד טענותיו במתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע המערער. לדבריו, בית-משפט קמא נתן משקל יתר לשימוש במסמך מזויף.

לדברי ב"כ המערער, אילו היה מדובר רק בשהייה בלתי חוקית, היה המתחם מתחיל במאסר על תנאי בלבד. לטענתו, העבירה הנוספת הייתה ברף נמוך מאוד, והיא נועדה לאפשר למערער להביא פרנסה למשפחתו, ולפיכך איננה אמורה לגרום לשינוי מהותי בגזר הדין.

נטען כי בפסיקה הנוהגת העונשים נמוכים בהרבה.

9. ב"כ המשיבה תמכה בטיעוניה בגזר דינו של בית-משפט קמא וביקשה לדחות את הערעור.

דין והכרעה:

10. המחלוקת בין הצדדים נוגעת לקביעת הרף התחתון של מתחם העונש ההולם, לאחר שלעבירה של שהייה בלתי חוקית, לגביה נקבע בפסיקה רף תחתון של מאסר על תנאי בלבד, נוספה עבירה של שימוש במסמך מזויף.

11. עיון בפסיקה מלמד על מנעד רחב למדי של עונשים. ראו, לדוגמא:

עפ"ג 26205-10-17 דיריה נ' מדינת ישראל (14.1.2018) - לעבירות של כניסה לישראל שלא כחוק ושימוש במסמך מזויף, נקבע בערכאה הדיונית מתחם ענישה הנע בין מאסר על תנאי לבין שישה חודשי מאסר וענישה נלווית. על המערער נגזר עונש מאסר בפועל של חודש ויום, בהתחשב בנסיבותיו האישיות של המערער, גילו הצעיר, הודאה בעובדות כתב האישום, העדר עבר פלילי, וכניסה לישראל לצרכי פרנסה. הערעור הן על המתחם והן על העונש בתוך המתחם נדחה, למעט הפחתה בסכום הקנס.

ת"פ 49481-04-18 (חדרה) מדינת ישראל נ' מוחמד בן סמיר אלרפאעי (1.5.2018) - הנאשם הורשע בכניסה לישראל שלא כחוק, שימוש במסמך מזויף והתחזות לאדם אחר בכוונה להונות. נקבע מתחם עונש הולם הנע בין מאסר על תנאי לבין שבעה חודשי מאסר בפועל, ועל הנאשם נגזר מאסר בפועל למשך 20 יום וענישה נלווית.

ת"פ 55013-08-17 מדינת ישראל נ' אלסלאמין (3.10.2017) - הנאשם הורשע בכניסה לישראל שלא כחוק ושימוש במסמך מזויף. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם בין מאסר על תנאי לבין חמישה חודשי מאסר, וגזר על הנאשם ארבעה ימי מאסר שחפפו את ימי המעצר, וענישה נלווית.

ת"פ 15319-11-17 מדינת ישראל נ' חלאחלה (9.11.2017) - הנאשם הורשע בכניסה לישראל שלא כחוק, הפרעה לשוטט ושימוש במסמך מזויף. נקבע מתחם עונש הולם בין חודש לבין שישה חודשי מאסר, ועל הנאשם, שלחובתו עבר פלילי, נגזר מאסר למשך שלושה חודשים ויום ועונשים נלווים.

ת"פ 11680-12-17 מדינת ישראל נ' פאדי אלגנימאת ואח' (10.12.2017) - הנאשם הורשע בשתי עבירות של כניסה לישראל שלא כחוק ובשימוש במסמך מזויף. נקבע מתחם עונש הולם בין מספר ימי מאסר לבין חמישה חודשי מאסר, ועל הנאשם נגזרו 12 ימי מאסר בפועל ועונשים נלווים.

עפ"ג (ב"ש) 59982-08-18 מדינת ישראל נ' אבו קביטה (6.9.2018) - המשיב הורשע בכניסה לישראל שלא כחוק, שימוש במסמך מזויף והפרעה לשוטט במילוי תפקידו. בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם בין שבועיים מאסר לבין שישה חודשי מאסר, וגזר על המשיב 21 ימי מאסר בפועל. הערעור התקבל, נקבע מתחם בין שלושה לבין תשעה חודשי מאסר, ועונשו של המשיב הועמד על מאסר בפועל למשך שלושה חודשים ויום.

עפ"ג (ב"ש) 44688-08017 עיסא אלמחאריק נ' מדינת ישראל (17.9.2017) - בית משפט השלום קבע מתחם עונש הולם הנע בין שלושה לבין תשעה חודשי מאסר בפועל, וגזר על המערער מאסר בפועל למשך שישה חודשים, בשל עברו הפלילי. הערעור נדחה, הן לגבי מתחם העונש ההולם והן לגבי העונש בתוך המתחם.

עפ"ג (י-ם) 60711-09-17 עומר זעול נ' מדינת ישראל (11.12.2018) - המערער הורשע בשהייה בלתי חוקית בישראל

ובשימוש במסמך מזויף, ונגזר עליו מאסר בפועל למשך 31 יום ועונשים נלווים. בערעור נקבע כי אין מקום להתערב בגזר הדין, וכי העונש הולם ומתחשב בגילו הצעיר של המערער, בהודאתו ובמצבו האישי והכלכלי.

עפ"ג (י-ם) 17271-04-15 פהד גולאני (2.6.2015) - המערער הורשע בזיוף מסמך באמצעות אחר, הכשלת שוטר, שתי עבירות של התחזות לאדם אחר בכוונה להונות, וכניסה לישראל שלא כדין. בית משפט השלום קבע כי מתחם עונש ההולם נע בין חודשיים לבין עשרה חודשים מאסר בפועל, וגזר על המערער מאסר בפועל למשך חודשיים ועונשים נלווים. הערעור נדחה, הן לגבי קביעת המתחם והן לגבי העונש.

12. ככלל, ערכאת הערעור איננה מתערבת בעונש שנגזר בערכאה הדיונית, אלא במקרים חריגים.

לאחר שמיעת טיעוני ב"כ הצדדים, ומבלי להקל ראש בחומרת העבירות - הן בכניסה לישראל שלא כחוק, והן בשימוש במסמך מזויף, אנו סבורים כי במקרה זה יש לקבל את הערעור, הן לעניין מתחם העונש ההולם והן לגבי העונש בתוך המתחם.

13. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, קביעת מתחם הענישה נעשית בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

בענייננו, נסיבות המקרה, כעולה מעובדות כתב האישום בו הודה המערער, אינן מן החמורות בהשוואה למקרים דומים. זאת ועוד, מסקירת הפסיקה הנוהגת, כמפורט לעיל, עולה כי בדרך כלל העונשים שנגזרים על נאשמים בעבירות דומות קלים מזה שנגזר על המערער.

14. אשר על כן, בעניינו של המערער אנו מעמידים את תחתית מתחם העונש ההולם על מאסר בפועל למשך מספר שבועות.

15. לגבי העונש בתוך המתחם - אין מחלוקת בין הצדדים כי יש למקם את עונשו של המערער בתחתית המתחם, בהתחשב בגילו הצעיר, בהעדף עבר פלילי, בהודאתו, ובכך שנכנס לישראל לצרכי עבודה בלבד.

16. אשר על כן אנו מקבלים את הערעור בכל הנוגע לתקופת המאסר בפועל, ומעמידים את המאסר בפועל על 30 ימים, החל מיום מעצרו של המערער 24.2.2019.

יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים ולשב"ס.

עמוד 4

ניתן היום, י"ב אדר ב' תשע"ט, 19 מרץ 2019, בהעדר הצדדים (על פי הסכמתם)

חיה זנדברג, שופטת

אלי אברבנאל,
שופט

רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת